

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ

ҚЫЛМЫСТЫЛЫҚПЕН КҮРЕС МӘСЕЛЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ
НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЙ ЦЕНТР ПО ИЗУЧЕНИЮ ПРОБЛЕМ БОРЬБЫ С
ПРЕСТУПНОСТЬЮ

Белгілі ғалым, профессор Ғ.Ы. БАЙМУРЗИННІҢ
80 жылдық мерейтойына арналған
«ҚЫЛМЫСТЫҚ САЯСАТ: ХХІ ҒАСЫРДА ҚЫЛМЫСТЫЛЫҚПЕН
КҮРЕСУДІҢ СТРАТЕГИЯСЫ ЖӘНЕ ТАКТИКАСЫ»
атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ

26 қараша 2010 жыл

МАТЕРИАЛЫ
международной научно-практической конференции
«УГОЛОВНАЯ ПОЛИТИКА: СТРАТЕГИЯ И ТАКТИКА БОРЬБЫ
С ПРЕСТУПНОСТЬЮ В ХХІ ВЕКЕ»,
посвященной 80-летию известного ученого,
профессора Г.И. БАЙМУРЗИНА

26 ноября 2010 года

Алматы
«Қазақ университеті»
2011

*Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті заң факультетінің
Ғылыми кеңесі және қылмыстық құқық және криминология кафедрасының жанындағы
Ғылыми-зерттеу орталығының шешімімен ұсынылған*

Жауапты редакторлары:

Д.Л. Байдельдинов, Р.Е. Жансараева

Редакция алкасы:

*Г.М. Атаханова, А.Д. Байсалов, М.Қ. Бисенова,
Н.С. Жетібаев, Ш.Б. Мәлікова, К. Аратұлы*

Белгілі ғалым, профессор Г.Ы. Баймурзиннің 80 жылдық мерейтойына арналған «Қылмыстық саясат: ХХІ ғасырда қылмыстылықпен күресудің стратегиясы және тактикасы» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары/ Жауапты ред.: Д.Л. Байдельдинов, Р.Е. Жансараева. - Алматы: Қазақ университеті, 2011. - 428 б.

ISBN 9965-29-636-7

Жинақ құқық қорғау органдарының қызметкерлеріне, заң факультетінің студенттеріне, докторанттарға, магистранттарға, ғылыми көпшілік қауымға арналған.

ISBN 9965-29-636-7

© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2011

А. Н. Ағыбаев,

з.ғ.д., профессор

Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері

АТАҚТЫ АКАДЕМИК А.А. ПИОНТКОВСКИЙДІҢ ШӘКІРТІ

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің қылмыстық құқық және криминология кафедрасының профессоры, заң ғылымдарының кандидаты Ғалирашит Ыдырысұлы Баймурзин ағамыз сексеннің сенгіріне шығып отыр. Ғалекен осы өмірінде талай тар жол, тайғақ кешуді бастан өткізді. Ұлы Отан соғысының қиын-қыстау кездерінде орта мектепті өте жақсы оқып, кейін өз білімін Ленинград мемлекеттік университетінің заң факультетіне түсіп, оны өте жақсы бітіріп, Қазақстан жерінде бірнеше жыл облыстық соттың судиясы болып, сот төрелігін әділ жүзеге асырып, жұртшылық құрметіне бөленгені баршаға аян. Судиялық мол тәжірибені өз бойына жинақтаған Ғалекен өткен ғасырдың алпысыншы жылдарының аяғында КСРО Ғылым Академиясының мемлекет және құқық институтының аспирантурасына түсіп, ғылыми жұмыспен айналысады. Осы институтта үш жылдың ішінде заң ғылымдарының кандидаты ғылыми дәрежесін ойдағыдай қорғап, Қазақстанға келіп, Қазақ ССР Ғылым Академиясының философия және права институтында қылмыстық-құқықтық секторда аға ғылыми қызметкері болып қызмет атқарады. 1967 жылы КазГУ-дің заң факультетін бітіріп, жолдамамен осы институтқа келген кезімде Г.Ы. Баймурзин ағамен танысып, жақсы қарым-қатынаста болдым. Содан кейін 1970 жылы мен КСРО Ғылым Академиясының мемлекет және құқық институтына жолдамамен аспирантураға жіберілдім. Емтихандарды ойдағыдай тапсырып, аспирантураға түстім. Жетекшім КСРО Ғылым Академиясының корреспондент-мүшесі Петр Семенович Ромашкин болды. П.С. Ромашкин ол кезде осы институттың қылмыстық құқық секторының меңгерушісі еді. Институттың осы секторында атақты академик, профессор А.А. Пионтковский, профессор С.Ф. Келина, профессор Г.Л. Кригер, профессор О.Ф. Шишов сияқты ғұлама ғалымдар еңбек етуші еді. Бірде ғылыми жетекшім Петр Семенович мені бір шұғыл қағазбен таныстырып, қол қойғызып келу үшін Андрей Андреевич Пионтковскийдің үйіне барып келуге тапсырма берді. Көрсетілген мекен-жайға дәл уақытында барып, А.А. Пионтковскийге беріп жіберілген құжаттарды ұсындым, ол кісі мені өз пәтеріне кіруді өтінді. Үйге кіріп отырған соң құжаттармен танысып қол қойып берген соң менен: «Сіз аспирантураға Қазақстаннан келдіңіз ғой, оны білемін. Қазақтар өте қонақ сыйлағыш халық. Үйіне келген адамды төріне отырғызып, барымен сыйлап, шығарып салады. Ұлы Отан соғысы басталған жылдары бізді амалсыз Мәскеуден көшірді. Сол қиын-қыстау кезде мен Алматыда екі-үш жылдай тұрып қызмет істедім. Сол кезде мен қазақтардың әдет-ғұрпын, салт-санасын, адамгершілігін терең түсіндім, қазақтардың маған көрсеткен жақсылықтары, құрметі есімнен кетпейді», - деді. «Айтпақшы, - деді одан әрі Андрей Андреевич, - сіздердің салт бойынша үйге кірген адам дәм татпай кетпейді. Олай болса қазір екеуіміз отырып жақсылап шәй ішеміз», - деді. Жұбайына бір

МАЗМУНЫ СОДЕРЖАНИЕ

<i>Ағыбаев А.Н.</i>	
Атакты академик А.А. Пионтковскийдің шәкірті	3
<i>Абишова К.Б.</i>	
Әйел қылмыстығын алдын-алу шаралары	4
<i>Алибеков С.</i>	
Жастар қылмыстылығы әлеуметтік құбылыс ретінде және оны зерттеу мәселелері	9
<i>Алибекова А.Б.</i>	
Уголовная политика в отношении несовершеннолетних правонарушителей в Казахстане	16
<i>Альжанов Д.М.</i>	
Современное состояние и перспективы совершенствования борьбы с организованной преступностью в УИС	21
<i>Ақболатова М.Е.</i>	
Некоторые вопросы предупреждения побегов из мест лишения свободы, из-под ареста или из-под стражи	27
<i>Апенев С.М.</i>	
Ученому наставнику 80 лет (Или о совершенствовании квалифицированных составов преступлений, совершенных в соучастии)	30
<i>Аратұлы К.</i>	
Қазақстан Республикасы Президентінің «Ақпараттық қауіпсіздік концепциясы туралы» жарлығы жөнінде	39
<i>Ахметов Е.Б.</i>	
Борьба с терроризмом в рамках международных организации регионального уровня на примере Ассоциации государств Юго-Восточной Азии (АСЕАН)	48
<i>Ахметова Ж.М.</i>	
Возникновение и формирование института права собственности	55
<i>Ашиш А.</i>	
Законодательство о СМИ развитых западных государств	64
<i>Әбдіжәми А. Ж.</i>	
Қылмыстық заңнама - қылмыстылықпен күресу құралы	68
<i>Баев К.Ж.</i>	
Жәбірленушімен татуласуына байланысты қылмыстық жауаптылықтан босату институтының кейбір мәселелері	72
<i>Базилова А.А.</i>	
Қажетті қорғандық қол сұғушы адамға зиян келтірілудің маңыздылығы	76
<i>Байжамартова К.А.</i>	
Государственное управление в области охраны окружающей среды	81
<i>Баймағамбетова З.М. Даева А.А.</i>	
Определение коррупции в национальном и международном праве	87
<i>Байсеитова А.Т.</i>	
История развития практики исполнения уголовных наказаний, не связанных с лишением свободы, в странах Европейского сообщества	91
<i>Бакишев К.А.</i>	
О конструкции составов абстрактной и конкретной опасности в уголовном кодексе Республики Казахстан	100
<i>Балтабаев К. Ж.</i>	
Два вектора современной уголовно-правовой политики и проблемы их реализации в уголовном законодательстве	103
<i>Бекмырза Б.Б.</i>	
Кәметке толмаған қылмыскерлердің қылмыстық жауаптылығы	111
<i>Биебаева А.</i>	
Меры безопасности в уголовном праве Турции	114
<i>Бисенғали Л., Джансараяв Р.Е.</i>	
Общая характеристика экономической преступности	120
<i>Бряндина А.С.</i>	
Проблемы применения и совершенствования уголовного законодательства в сфере незаконного оборота наркотических средств и их аналогов в сети Интернет	126

<i>Бүйтеков Ж.</i>	
Общая характеристика профилактической деятельности органов внутренних дел	134
<i>Бухметова Ж.С.</i>	
Уголовно-исполнительный кодекс Республики Казахстан как основной регулятор отношений в сфере исполнения наказаний	138
<i>Ешмухаметов Д.</i>	
Авторлық құқықтағы кейбір өзекті мәселелер: азаматтық-құқықтық аспектілері	143
<i>Жанаров Ж.К.</i>	
Қазақстан Республикасындағы бағалы қағаздар нарығын мемлекеттік реттеу	148
<i>Жайлаубай Ж.Н.</i>	
Способы совершения правонарушений в сфере банковского кредитования	152
<i>Иманбаев С.М.</i>	
Уголовно-правовые особенности составов преступлений, предусматривающих применение оружия или предметов, используемых в качестве оружия как квалифицирующий признак	163
<i>Ирубаева А.Т.</i>	
Шетел азаматтары мен азаматтығы жоқ тұлғалардың қылмыстары туралы істерін қозғау мен тоқтату кезіндегі қылмыстық жауапкершілікті жүзеге асырудың кейбір аспектілері ..	172
<i>Кайнар Е.Е.</i>	
Қылмыстық ортаның мінездемесі және олармен күрес жүргізуді жетілдіру жолдары	176
<i>Қанзатова П.</i>	
Жылжымайтын мүлікпен жасалатын мәмілелердің нысаны	180
<i>Каримов М.Т.</i>	
Парақорлық қылмыстарының себептері және алдын алу шаралары	185
<i>Ким Д.А.</i>	
Пробация в Республике Казахстан: перспективы создания и развития	191
<i>Корнейчук С.В., Рахимбергенова А.Ж.</i>	
Нужны ли медицинские вытрезвители в Республике Казахстан	197
<i>Кудерина Д.</i>	
Азаматтық құқықтағы мәміле түсінігі	201
<i>Қурманғали М.Ш.</i>	
К вопросу о понятии международно-правовых стандартов работы администрации и сотрудников пенитенциарных учреждений	206
<i>Қурманғалиев Ж.</i>	
Понятие и общая характеристика института выездов осужденных к лишению свободы за пределы исправительных учреждений по законодательству Республики Казахстан	209
<i>Кучер И.В.</i>	
Наркотизация общества: теоретико-методологические проблемы исследования	218
<i>Миндагулов А.Х.</i>	
О концепции законопроекта по вопросам медиации (заключение научно-правовой экспертизы)	223
<i>Молдашева А.Б.</i>	
Вопросы подготовки осужденных к освобождению в рамках общей системы предупреждения преступлений	229
<i>Мүйденова Ә.Қ.</i>	
Трансұлттық қылмыстық топтармен жасалған кеден төлемдері мен алымдарын төлеуден жалтаруға байланысты қылмыстарды тергеу ерекшеліктері	232
<i>Сатыбалды Л.</i>	
Критерии эффективности наказания	238
<i>Мусабеков А.О.</i>	
Социально-экономические причины торговли людьми в Казахстане	242
<i>Муқалдиева Ж.Б.</i>	
Қазақ әдет-ғұрып құқығы нормалары негізінде болашақ мұғалімдерге ұлттық тәлім-тәрбие беру	246
<i>Мынбаева К.Ж.</i>	
Қызметтік жалғандық жасау қылмысының субъектісі	250
<i>Нурболатов А.Н.</i>	
Меры безопасности и исправления в уголовном праве стран постсоветского пространства	255

жасалу тәртібіне катысты болады. Әдетте, биржалық мәміле делдал (брокер, дилер) арқылы және биржалық қызметші – маклердің көмегімен жасалады. Жасалған мәміле жөнінде маклерлік жазба жасалады. Ол бұл мәміленің жасалу фактісін растайтын қосымша дәлелдеме болып табылады.

Бүгінгі таңда мамандар кәсіпкерлік мәмілелерді ерекше түрі ретінде атайды. Біздің пікірімізше бұл сұрақ, жалпы мәмілелердің түрлерін анықтау мәселесі терең зерттеуді қажет етеді. Келесіде осыған көңіл бөлуге тырысамыз.

Әдебиеттер:

1. Шершеневич Г.Ф. Учебник русского гражданского права. - М., 1994.
2. Гражданское право; учеб; В 3 т. Т.1-6-е изд. Переаб. и доп. / Н.Д. Егоров, И.В. Елисеев и др.; отв. ред. А.П. Сергеев, Ю.К. Толстой. - М: Изд. Проспект, - 2004.
3. Иоффе О.С. Советское гражданское право. - Изд-во ЛГУ, - 1958.
4. Новицкий И.Б. Сделки. Исковая давность. - М., - 1954.

Ш. М. Курмангали,

ст. преподаватель кафедры международного права Казахского национального университета имени аль-Фараби

К ВОПРОСУ О ПОНЯТИИ МЕЖДУНАРОДНО-ПРАВОВЫХ СТАНДАРТОВ РАБОТЫ АДМИНИСТРАЦИИ И СОТРУДНИКОВ ПЕНИТЕНЦИАРНЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ

В связи с наличием политической воли руководства нашего государства, направленной на продолжение гуманизации сферы уголовного правосудия, и в частности, сферы уголовно-исполнительных отношений представляется важным содействовать этому процессу путем проведения научно-правовых исследований.

Для того, чтобы дать определение международно-правовых стандартов работы администрации и сотрудников пенитенциарных учреждений надо понимать то обстоятельство, что общепринятого юридического определения самих этих стандартов в теории и практике не существует. Однако, результаты системных теоретико-правовых исследований казахстанской и российской правовой научной литературы позволяют говорить о том, что под международно-правовыми стандартами пенитенциарной системы понимаются правовые принципы, нормы и конкретные рекомендации, рассматриваемые в виде образцов (правил), принятые под эгидой ООН и утвержденные ее компетентными органами, вобравшие в себя мировой позитивный опыт и гуманистические тенденции развития системы исполнения наказаний.

В том случае если при формулировке определения международно-правовых стандартов работы администрации и сотрудников пенитенциарных учреждений использовать формально-юридические критерии, то следует отметить о том, что рассматриваемые стандарты получили свое закрепление в международных документах, имеющих различную правовую природу.

Среди юридически и политически значимых документов, закрепляющих стандарты в этой области, можно отметить такие универсальные документы, как Всеобщая декларация прав человека 1948 г., Международные пакты о правах человека 1966 г., Конвенция против пыток и других жестоких, бесчеловечных или унижающих достоинство видов обращения и наказания 1984 г., Конвенции о принудительном труде 1930 и 1957 гг. и другие.

Нормы международных договоров, которые прямо закрепляют стандарты работы администрации и сотрудников пенитенциарных учреждений или могут быть применены к пенитенциарной службе, как известно, имеют обязательную юридическую силу для их выполнения всеми государствами-участниками ввиду существующего в международном праве принципа добросовестного выполнения международных обязательств [1]. Особенность вышеперечисленных документов заключается в том, что в них содержатся основные права и свободы, имеющие отношение ко всем гражданам, с другой стороны, закрепленные в них нормы можно отнести к регламентации прав и обязанностей администрации и сотрудников пенитенциарных учреждений.

Кроме указанных универсальных международно-правовых документов, имеющих обязательную юридическую силу, существуют специальные документы ООН, предусматривающие соответствующие международно-правовые стандарты работы администрации и сотрудников пенитенциарных учреждений. Все другие специальные документы, непосредственно закрепляющие различные международно-правовые стандарты в этой области, принятые в рамках ООН не являются международными договорами.

К специальным международно-правовым документам пенитенциарной сферы относятся: Минимальные стандартные правила обращения с заключенными 1955 года; Минимальные стандартные правила ООН, касающиеся отправления правосудия в отношении несовершеннолетних (Пекинские правила) 1985 года; Свод принципов защиты всех лиц, подвергаемых задержанию или заключению, в какой бы то ни было форме 1988 года; Минимальные стандартные правила ООН в отношении мер, не связанных с тюремным заключением от 14 декабря 1990 года (Токийские правила), Основные принципы обращения с заключенными, Европейские пенитенциарные правила и другие документы [2].

Они утверждаются резолюциями Генеральной Ассамблеи ООН, в которых государства-члены призываются соблюдать стандарты (принципы), содержащиеся в них или привести свое национальное законодательство в соответствие с нормами этих многочисленных документов. Это означает, что специализированные международные стандартные правила об обращении с заключенными представляют собой акты международной универсальной межправительственной организации, каковой является ООН, и одного из главных ее органов – Генеральной Ассамблеи не нуждаются в ратификации или в других формах выражения согласия государствами-членами на обязательность для них этих документов. Кроме того, они не характеризуются «самоисполняемостью». По этому поводу коллектив авторов учебника «Уголовно-исполнительное право России» (1997) отмечает, что «в международно-правовой практике ссылки на